

BARTHA GUSZTÁV

TRAUMA

XII.

A betegség szennyes dolog.

Klórvízes szivaccsal letörlik a csempét, a lépcsőkorklátot, az ajtókilincseket, és... és a lefolyókba patkánymérget öntenek, naná, persze hogy a kórtermeket is fertőtlenítik, az ágymatractól kezdve... Hová teszik a betegeket? Kitesékkelik a folyosóra, vagy leterelik őket az udvarra? Phh! Az intenzív osztályról? Hová?

Zárva tartják a kaput, nehogy elszökjenek.

Albinak van humorérzéke, a gömbölyűt játszva bepásztítja a sarokba, egyszer-egyszer.

Albinak van humorérzéke, de te honnan tettél rá szert, Ádi, és miért? Oda-vissza, fejre kulcsolt kézzel kellene végigbógnöd az utcát.

Ja.

A tulaj, hébe-hóba, igazán letörölhetné a port...

Mért néz kitaratóan, mi a búbánatot bámul rajtam, hmm?

Nem lettem más, nem, egyáltalán nem.

– Hazaengedik a feleségemet, vagyis tegnap kiíratta magát...

Mondjam, ne mondjam? Mondjam, hogy közvetve anyu ültetett a kávézója kirakatüvege mögé, hogy legyen kit megbámulni? Nem értené. Kezdem onnan, hogy történelemtanár vagyok, és ez... ez mifelénk olykor felér egy rémálommal? Kár, hogy nem tanultam álmofejtést, mert... mert a véletlen szeszélyes dolog ugyan, de holtbiztos, hogy be fog következni. Főleg, ha anyu úgy akarja. Egész véletlenül tegnap délelőtt mért nem telefonált? Mért nem szánt rá pár percet a méregdrága munkaidejéből, hogy eljusson hozzám a doktornő üzenete, hmm? Siessen, fusson, rohanjon; hagyjon csapot-papot, Eszter a kórházfolyosón didereg, egyszál hálóingben, mindenáron haza akar menni. Ki van találva a mobiltelefon, ha jól tudom. Az igaz, legalábbis félig, hogy a sajátomat ellopattam, az is áll, hogy rühelli az iskola titkárnőjét, de Albinak nyugiba telefonálhatott volna. Bassza meg... A tulaj Albit sem ismeri, hiába magasztalnám, hogy nem az országhatárról, a mennyország kapujából visszafordulna, ha hírért venné, hogy... hogy nagyban keverjük

a szart. Ő tudja az okát a ragaszkodásának. Anyu meg, tuti, hogy nem tudja, mint cselekszik, mikor eltitkol, ködösít, szőnyeg alá seper. Persze, mi mást írna elő az irodai rendtartás, ha nem a sumákolást, de az életet nem a bürokrácia teremtette, anyu, és minden csaknem kiszámítható. Sajnos vagy hál' istennek. Kinek-kinek... Könnyű kirohanni a kertbe: gyomot húzgálni, szőlőt kötözni, rózsatőt metszeni, s arra várni, hogy... hogy mit hoz a Mikulás. Anyu, anyu...

Mondjam, ne mondjam?

– Délelőtt óráim voltak, délután tanári értekezlet, füzetjavítás... Sárga pongyolában, szobapapucsban amúgy se... A Nárcisz utcán gumicsizmában elég végigmenni. Oké, az van, hogy kíséret nélkül a kórházparkban sem sétálhat, nemhogy a városban.

– Mi történt?

Hogyhogy mi történt!

Hogy jön az ide?

Beteg és kész.

Előbb-utóbb mindenki megbetegszik, vagy nem? Dehogynem, Gizi néni nem véletlenül jegyzi meg néha, némi szarkazmussal:

„Ha ki lenne találva az örök élet, akkor abba pusztulnánk bele”.

Hiába meresztgeti rám a szemét.

Méghogy mi történt!

Phh!

Mondjam, ne mondjam? Mondjad Szilágyi Ádám, hogy a feleségedet kirángatták a kocsiból, és te sehol sem voltál. Ketten, hárman... Se az anyósod, se az apósod, se az anyud, egyedül Eszter lenne a megmondhatója, hogy hányan erőszakolták meg. De arról is hallgat, hogy korareggel gombázók találtak rá az erdőszélen. Albi utána érdeklődött, már amennyire... Eszter négy napig feküdt kórházban. Nem tett feljelentést. Kit nevezzen néven, az ukrán maffiát? Huhu! Jobb hallgatni. Rendőrautó hozta a határra, és mint óvodások a rongybabát, úgy sétáltatták el a határőrök az útra festett vörös vonalig...

– Járt át, dióbéllal, cigivel, főleg cigivel.

– Hát igen, megviseli az embereket idegileg. Megmotoznak a vámosok, nem motoznak, átengednek, nem engednek... De ha nem lenne nyitva a határ, felkopna az állunk.

Neked miért?

Így kedves vendég, úgy kedves vendég...

Mit óhajt a kedves vendég?

Három dolog nem létezik: nélkülöző kereskedő, egészséges orvos, lefizethetetlen hivatalnok.

Albinak van humorérzéke.

Én sem vagyok rosszmájú.

Csak... csak, ha hízelgő férfi kerül elélem, első, ami eszembe jut róla, egy hájas feleség, aranyfogakkal. A második, hogy milyen segítőkész, mennyire nyálas, és hogy mennyi, de mennyi alattomoság szorult önagyságába. Miért, miért... Csak.

Ja.

Se ingem, se közöm hozzá.

Bámulja a plafont vagy a hüvelykujját. Odahaza is ezt csinálja? Hu! A végén még nem áthat a tetőtől talpig végigtapogatni. Állok elébe. A norvégminitás pulóver nászajándék, a farmernadrágom kőkorszaki, bőrzakót újonnan vettem, vagy tíz éve... Mi van még? A cipőmben se botlom el, igaz, nem ártana néha kibokszolnom, persze ha lenne, aki a bokszkrémet és a keféket kezembe adja. Izé, a séróm szűrná a szemét? Phh! Nemhiába készülök a fodrászhoz. A szakáll marad, nem azért, mert anyunak nincs ínyére, vagy hogy a paszporképen szakállt viselek. Csak.

Most meg hová megy? Mért ül át a szemközti asztalhoz, hmm, Ádi?

– Ha nincs vendég, itt szoktam üldögni. Le-lehunyam a szemem, és olyankor mindig megjelenik előttem a kisbolt. Valahol itt állt a pult a mérleggel, jobb kézre az üvegfalú hűtőszekrény, a hátam mögött a polc, a falaknál limonádés, sörös, üres üveges rekeszek sorakoztak, néha három-négy rekesz is egymásra rakva, magasan. Hát, hogy mik meg nem történtek! Hiába elleneztem, a feleségem juszta is cserepes virágot rakott a kirakatba, nem vevőcsalगतó árukinálatot, én meg fél napokig osztozkodhattam a szánepidsztánciásokkal¹, míg leszálltak a témáról. Reklámozzuk a semmit?! Nem emlékezhet rá, de volt, hogy az egész városban nem lehetett sót kapni, pedig itt van a bányája alig száz kilométernyire. Mégis... Az ember jobbat vár és rosszabb jön.

Bújj el, szégyelld magad, Ádi!

– Akkor azért ment ez a gyűlölködés, ami most van. Irigykedni irigykedtek, az még belefér a jó szomszédságba. De ez a gyűlölködés... Nem értem, azt a fogcsikorgatást, azt a mellkast markoló nyálfröcsögtetést, ami itt is lezajlik egyszer-egyszer. Egyszerűen nem értem. Honnan... Honnan veszi egy lány a bátorságot ahhoz, hogy gyűlölje a családját? Ahol ül, onnan vágta

¹ Egészségügyi felügyelet, köjál

fejünkhöz a kisebbik lányom, hogy soha többé nem akar látni bennünket. Azóta sem láttam. Kedvét lestük, tanítottuk: zeneiskola, németnyelvtanár, gimnasztika, és ez érte a hála és köszönet.

Bassza meg! Én hülye...

– A feleségem annyi már, mint egy gyufaszál. Kezdetben fel-felutazott a nyíregyi piacra, Pesten a Nyugatiban éjszakázott, nappal meg a Westendbe, vagy minek hívjákban ült, s várta, hátha felbukkan a kisebbik lánya. Ha százszor ribanc lett is, mégiscsak a lánya. Annyi már, mint egy gyufaszál.

– Egyéb se hiányzik, csakhogy a Kék fényben mutogassák a fényképét. Tudjuk, hogy él, párszor már felhívta nővérét, de hogy hol lakik, mit csinál, arról egy szót sem szól a telefonba. Honnan, kitől... Anyám, anyósom élet-haltak családjukért, a feleségem kis híján belepusztult... Nem értem...

Őszintétlen, gyáva, szar alak, egy faszkalap, az vagy, Szilágyi Ádám!

– Ha nem lenne nyitva a határ, nem is tudom... Egyelőre még akad annyi apró a pénztárcákban, hogy a járókelők be tudnak térni egy-egy kávéra, sörre, felesre... A nyugdíjunktól a feleségem gyógyszerét se tudnám kiváltani. Hogy maholnap miből...

Mondjam, ne mondjam?

Mit mondhatnál, Ádi?

No comment.

– Annyi az örömöm, hogy amint lehunyom a szemem, kellemes borzongás, szívet melengető érzés fut át rajtam, és... és semmim se fáj. Na meg unokám, ha nem lenne, a feleségem se igen élne. Vannak jó törvények. Anikó karon ülő lehetett, mikor lányom kanja, mi másnak nevezzem, abban nőttem, hogy aki apának nem apa, az embernek se ember, egyik nap fogta magát és lelépett. Azóta sem tudni, hol lingárkodik. Bárcsak maradna is ott, ahol van! Az aláírása, beleegyezése nélkül nem viheti ki Ukrajnából, nem veheti magához a lányom, akármilyen hangon telefonálgat, fenyegeti bírósággal a nagyobbik lányomat.

– Nekem is alá kell majd írnom egy nyilatkozatot arról...

– Mindjárt gondoltam. Egyedül az idegosztályon kötelező leadni a rak-tárba a civil ruhát. Honnan tudom? A feleségem is feküdt az osztályon, nem egyszer. Igazág szerint az életnek az a sora, hogy felelősséget vállaljunk egymásért... Most meg hová rohan!? Hé, a táskája...

(Folytatjuk)